

Finanční účetnictví

Přednášející

Ing. Blechová Beáta, Ph.D.

Povinná literatura:

- Zákon č. 563/1991 Sb.,
 - Vyhláška č. 500/2002 Sb.,
 - České účetní standardy pro podnikatele
 - Zákon č. 586/1992 sb., o daních z příjmů
-
- Informace týkající se výuky – sylabus předmětu, kurz v ISU.
- O veškerých změnách formy výuky budete aktuálně informováni.

Informace k předmětu Finanční účetnictví (BPFUB)

Kurz v ISU: (složky přednášek, seminářů..., schémata přednášek, příklady - zadání do seminářů, interaktivní osnova)

Vedení seminářů:

Ing. Ivana Koštuřiková Ph.D.

Konzultační hodiny - platí pro období výuky .

Konzultační hodiny všech vyučujících jsou zveřejněny v ISU a na stránkách katedry financí a účetnictví.

Požadavky do seminářů:

- účtový rozvrh
- kalkulačka
- materiály z přednášek a seminářů,
- zadání příkladů (studijní materiály – IS- složky semináře vyučujícího)

Literatura: Povinná a doporučená literatura v aktuálním znění roku 2024.

Čerpání dalších údajů z webové stránky Ministerstva financí a dalších tematicky odpovídajících webových stránek.

Požadavky pro absolvování předmětu: 60% z celkového součtu bodů (aktivity max.40 bodů+ zkouškový test max.60 bodů).

Rozsah výkladu

- Daně v účetnictví - přímé, nepřímé
- Poplatky, dotace, kurzové rozdíly
- Přejícné účty
- Leasing
- Základní kapitál, kapitálové fondy, rezervy
- Účetní uzávěrka a závěrka
- Konsolidace účetních výkazů
- Audit, výroční zpráva
- Mezinárodní harmonizace účetnictví

Daňová soustava představuje **souhrn daní** vybíraných v určitém státě v určitém čase.

Jedná se o **užší** vymezení než *daňový systém*.

Daňový systém zahrnuje nejen daňovou soustavu, ale rovněž systém institucí zabezpečující správu a výběr daní a soubor nástrojů a metod, které tyto instituce používají v interakci s jednotlivými daňovými subjekty.

Daň je definována jako **povinná, nenávratná**, zákonem určená platba FO i PO do veřejného rozpočtu.

Jedná se o platbu **neekvivalentní** a **zpravidla neúčelovou**.

-
- Daně jsou zdrojem financování *veřejných rozpočtů*, ať už se jedná o rozpočet státu či obce, kraje nebo státního fondu.
 - Daně mohou plynout i do *nadnárodního rozpočtu*, například část nepřímých daní vybraných v České republice skončí v rozpočtu Evropské unie.

Soustava daní

Přímé daně

- **Daně z příjmů**
 - daň z příjmů fyzických osob
 - daň z příjmů právnických osob

- **Daně majetkové**

- daň z nemovitých věcí

- = daň z pozemků

- = daň ze staveb

- daň silniční (daň z užitku)

POZOR

zrušena:

- ❑ ***daň dědická***

převedení pod zákon o dani z příjmů: bezúplatný příjem z nabytí dědictví je od daně z příjmu osvobozeno,

- ❑ ***daň darovací***

řeší zákon o dani z příjmů: bezúplatný příjem

- ❑ ***daň z nabytí nemovitých věcí***

je **zrušena 25.9.2020** zákonem č. 386/2020 Sb., a to se zpětným použitím pro vklady povolené katastrem nemovitostí od 1.12.2019.

Nepřímé daně

Daně ze spotřeby:

- *Daň univerzální*
 - daň z přidané hodnoty (DPH)

- **Daně selektivní**

- spotřební daně

- = daň z minerálních olejů

- = daň z lihu

- = daň z piva

- = daň z vína a meziproduktů

- = daň z tabákových výrobků

- = daně energetické (daně k ochraně životního prostředí)

- **Přímé daně** - jsou daně vyměřované z příjmů (které podléhají zdanění) po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení a daně z majetku.

Účetní jednotka je plátcem i poplatníkem zároveň.

- **Nepřímé daně** – jsou daně vybírané v ceně nakupovaného zboží a poskytovaných služeb domácí a zahraniční provenience.

Tyto daně zatěžují spotřebitele, kterým může být jak fyzická, tak právnická osoba.

Plátcí daně jsou výrobci či dovozci.

Poplatníkem je konečný spotřebitel.

Daňové subjekty:

Poplatníkem - osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani = osoba, které zákon stanoví nést daňové břemeno.

Plátce daně - osoba, která odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům = osoba, které zákon ukládá daň vypočítat, vybrat a odvést státu prostřednictvím daňového orgánu.

Správce daně v ČR jsou územní finanční orgány, které daň vybírají a jsou povinny ji spravovat.

Konstrukce daňové povinnosti

Daně z příjmů definuje zákon 586/92 Sb. ve znění pozdějších novel.

- **Daň z příjmů právnických osob** = daň z výsledku hospodaření účetní jednotky (zisku).

Předmět daně z příjmů

Předmětem daně z **příjmů právnických osob** jsou **výnosy z veškeré činnosti** a z nakládání s veškerým majetkem, pokud není zákonem o daních z příjmů stanoveno jinak.

Základem daně je obecně rozdíl mezi výnosy a náklady upravený dle daňových zákonů.

Pro stanovení základu daně je třeba dodržovat věcnou a časovou souvislost.

Sazba daně z **příjmů právnických osob** činí **21 %**.

Rozdíl mezi výnosy a náklady = **Hospodářský výsledek** zjištěný v účetnictví se pro výpočet daňového základu :

- **zvýší** o náklady, které nelze zahrnout do nákladů podle zákona o dani z příjmů (§ 25) (vyplacené podíly na zisku, pořízení DM, výdaje na osobní spotřebu, splácení úvěru, vklady na zvýšení ZK).
- **Sníží** o výnosy nezahrnované do základu daně z příjmů.

Účetní náklady nezahrnované do základu daně:
např..účetní odpisy, výdaje na reprezentaci, dary..

Daňový základ se zjišťuje pro účely výpočtu daně z příjmů mimoúčetně.

Základ daně může být snížen o odčitatelné položky např.:

- o **daňovou ztrátu** a to ve **2** zdaňovacích obdobích bezprostředně **předcházejících** zdaňovacímu období nebo období, za které se podává daňové přiznání, za která se daňová ztráta stanoví, nebo v **5** zdaňovacích obdobích bezprostředně **následujících** po období, za které se daňová ztráta stanoví.
- až o **100 %** nákladů vynaložených na výzkum a vývoj (**§34**).

- Základ daně upravený o položky odečitatelné od základu daně je možné ještě snížit o **hodnotu bezúplatných plnění (§ 20 odst. 8)**. = dary

Daňová povinnost PO vyplývá ze zákona o DzP a je účetním nákladem.

Daňová povinnost

představuje pro účetní jednotku **ekonomický** náklad související s podnikatelskou činností => zápis na vrub účtu nákladové skupiny 59 – *Daně z příjmů a převodové účty.*

Není nákladem na dosažení, zajištění a udržení příjmů = není daňově uznatelným nákladem

Vypočte se jako součin **základu daně** a **sazby daně**.

Sazba daně je 21 %

Sleva na dani (§35) za každého zaměstnance se zdravotním postižením – dle zákona o daních z příjmů .

Daňová povinnost:

Splatná za dané účetní období a zdaňovací období

Odložená do příštích účetních a zdaňovacích období

Schéma účtování splatné daně z příjmů

591- Daň z příjmů z
běžné činnosti
splatná

221- Bankovní účty

341 -Daň z příjmů

Úhrada daně
splatné

Zálohy na daň

Předpis *splatné* daně

Zůstatek účtu 341 ke konci rozvahového dne představuje buď **nedoplatek**, nebo **přeplatek** splatné daně z příjmů za zdaňovací období.

- V případě, že FÚ zjistí **vyšší** daňovou povinnost, předepisují účetní jednotce **doměrek** daně a **penále** k dani nezaplacené ve splatnosti.
- Když účetní jednotka sama zjistí, že daňová povinnost měla být vyšší, je povinna podat **dodatečné daňové přiznání** a daň doplatit.
- Může také podat **dodatečné daňové přiznání** v případě, že zjistí nižší daňovou povinnost.

Poté lze požádat o vrácení daně, pokud již byla uhrazena.

Pro účtování daňových doměrků a vratek je v účtovém rozvrhu zařazen účet **595 - Dodatečné odvody daně z příjmů**.

Účtování doměrku daně z příjmů

221 -Bankovní
účty

341 -Daň z příjmů

595- Dodatečné
odvody daně z příjmů

Odvod daňového
doměrku

Předpis daňového
doměrku

Předpis vratky
splatné daně

Příjem vratky splatné
daně

545 - Ostatní pokuty a
penále

Předpis penále za
daňový nedoplatek

Odvod penále